

**Силабус курсу
«МУЗИЧНА СЕМІОТИКА»
2022-2023 навчального року**

**Затверджено Вченою радою ЛНМА ім. М.В.Лисенка
31 серпня 2022 р. Протокол № 9**

Назва курсу	Музична семіотика
Адреса викладання курсу	вул. Нижанківського 5, 79000 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет музикознавства, композиції, вокалу та диригування Кафедра історії музики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	Назар Л. Й. доктор філософії, доцент кафедри історії музики
Контактна інформація викладачів	lylia_nazar@ykr.net
Корпоративна пошта	postgraduate.studies@lnma.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Надається індивідуальне консультування. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача. Також є можливість проведення он-лайн консультації у системі Skype і Zoom.
Сторінка курсу	https://lnma.edu.ua/aspirantura/
Інформація про курс	Курс розроблено у вигляді лекційно-семінарських занять з метою розширення і доповнення практичного досвіду і компетенцій аспірантів під час ведення наукового дослідження. На семінарах оглядаються сучасні напрями розвитку історичного і теоретичного музикознавства, пов'язані зі структуралізмом та семіотикою. Аспіранти обговорюють актуальні тенденції науки про музику. Семінари покликані розвинути навички активізації процесу індивідуальних досліджень відвідувачів курсу у процесі комунікації з науковою аудиторією, вміння швидко формулювати власні думки, вести дискусію, швидко реагувати на запитання. Виступи аспірантів передбачають активну участь у дискусіях навколо тематики наукових досліджень, розуміння дотичних до теми дослідження проблем музикознавства на сучасному етапі у міждисциплінарному дискурсі.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Музична семіотика» є обов'язковою дисципліною зі спеціальності 025 Музичне мистецтво для освітньо-наукової програми з підготовки доктора філософії, яка викладається в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою і завданням навчальної дисципліни «Музична семіотика» є формування компетентності у сфері сучасних музикознавчих структуралістських досліджень, здобуття навичок фахового структурно-семіотичного аналізу, вміння орієнтуватися і застосовувати на практиці теоретичні положення музичної семіотики.
Література	Основна:

**для вивчення
дисципліни**

- Агеєв В. Семіотика. М., 2002. 254 с.
- Арановский М. Музыкальный текст: структура и свойства. М. : Композитор, 1998. 428 с.
- Арановский М. Мышление, язык. семантика. // Проблемы музыкального мышления, сб. ст., М., Музыка, 1974, с. 90-129.;
- Аристотель. Про мистецтво поезії. М.. 1957. - 408 с.
- Арутюнова Н.Д. Типи мовних значень: Оцінка, подія, факт. М., 1988. - 341 с.
- Асафьев Б. В. Музыкальная форма как процесс. - Л. : Музыка, 1971. - 376с.
- Барт Р. Драма, поэма, роман // Называть вещи своими именами. Программные выступления мастеров западноевропейской литературы XX века. М., 1986.
- Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. М., 1989.
- Барт Р. Лингвистика текста // Новое в зарубежной лингвистике Вып.6. М., 1978
- Вашкевич Н. Семантика музыкальной речи. Музыкальный синтаксис. Словарь музыкальных форм. М. 2014
- Волков О.Г. Язык как система знаков. М., 1966. 85 с.
- Гряколов А. Структурализм в эстетике. Л., 1989.
- Делёз Ж. Логика смысла [пер. с фр. Я. Я. Свирского]. М. : Раритет, Екатеринбург : Деловая книга, 1998. - 480 с.
- Делез Ж. Складка. Лейбниц и барокко. Общая редакция и послесл. В. А. Подороги ; [пер. с фр. Б. М. Скуратова]. - М. : Логос, 1997. - 264 с.
- Дорошевский В. Элементы лексикологии та семіотики. К., 1973. 352 с.
- Ельмслев Л. Прологомены к теории языка. - М., 1962. 318 с.
- Энциклопедія постмодернізму. К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2003. 503 с.
- Жинкин Н.И. Механизмы речи. М., 1952. 248с.
- Залізник А.А., В.В. Иванов, В. Н. Топоров. Про можливості структурно-семіотичного вивчення деяких моделюючих семіотичних систем. К., 1962. 315 с.
- Звегинцов В. Семасиология. Издательство МГУ, 1957.215с
- Звегинцев В.А. Теоретическая и прикладная лингвистика. М., 1967. - 334с.
- Зеленіна Н. В. Підтекст музичного твору: формування та функціонування: Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 — Музичне мистецтво. НМАУ ім. П. І. Чайковського, Міністерство культури і мистецтв України, Київ, 2004.
- Зінов'єв А.І. Про основи абстрактів теорії знаків. К., 1963. 267 с.
- Кармін А.С., Новіков О.С. Культурологія. К., 2005. 251 с.
- Карнап Р. Значение и необходимость: Исследование над семантикой и модальной логикой. М., 1959. 202 с.
- Консон. Г. Целостный анализ как универсальный метод научного познания художественных текстов (на материале муз. искусства): автореф. дисс. д-ра искусствоведения: 17.00.09 / Г. Консон; Саратовская гос. консерватория им. Л.В. Собинова. Саратов, 2010. 62 с.
- Косиков Г. Ролан Барт — семиолог, литературовед. М., 1989.
- Коханик І. М. Інтертекстуальність та проблема стильової єдності музичного твору // Київське музикознавство : Текст музичного твору: практика і теорія : [зб. Статей]. К.: Київське державне вище музичне училище імені Р. М. Глієра, 2001. Вип. 7. С. 90-95.
- Лотман Ю. Структура художественного текста. М., 1970.
- Лотман Ю. Статті по семиотике культуры и искусства. СПб.: Академический проект, 2002. 544 с.

- Манудян М. Лингвистика. М., 1985.
- Мазепус В. Универсально-грамматический подход у культурологии Новосибирск: НГК, 1993. С.46 с
- Малышев И. К определению понятия „музыкальное произведение” // Эстетические очерки. – М., 1973. – Вып. 3.
- Медушевский В. Музыкальный стиль как семиотический объект // Советская музыка. 1979. № 3. С.30-39.
- Медушевский В. О методе музыковедения // Методологические проблемы музыковедения : [сб. статей]. М.: Музыка, 1987. С. 206-230.
- Медушевский В. Человек в зеркале интонационной формы. // Советская музыка. 1980. № 9. – С.39-48.
- Мечковская Н. Искусства в свете семиотики: филогенез и типология художественных языков человечества [Электронный ресурс] // Respectus Philologicus. 2002. № 2 (7). Режим доступа: [Http://filologija.vukhf.lt/2-7/mechkovskaja.Htm](http://filologija.vukhf.lt/2-7/mechkovskaja.Htm)
- Можейко М. А. Смерть автора // Постмодернизм. Энциклопедия : [состав. и научные ред. А.А. Грицанов]. Минск: Интерпрес-Сервис, 2001. С. 771-772
- Москаленко В. Творческий аспект музыкальной интерпретации (к проблеме анализа). Исследование. К., 1994.
- Москаленко В. Г. Музичний твір як текст // Київське музикознавство : Текст музичного твору: практика і теорія : [сб. статей]. К.: Київське державне вище музичне училище імені Р.Глієра, 2001. Вип. 7. – С. 3-10.
- Морева Є. О. Музична подія в семіотичному контексті // Київське музикознавство : Текст музичного твору: практика і теорія : [сб. статей]. К. : Київське державне вище музичне училище імені Р. М. Глієра, 2001. Вип. 7. С. 113-121
- Муха А. Процесс композиторского творчества. К., 1979.
- Назайкинский Е. Логика музыкальной композиции. М., Музыка, 1982.
- Николаев А. Еще раз о семиотике и множественности исполнительского образа. // Музыкальное исполнительство. Вып. 8, М.: Музыка, 1973, с.3–20
- Силичев Д. Семиотические концепции искусства // Эстетические исследования: методы и критерии. [Отв. ред. К. М. Долгов]. М.: ИФРАН, 1996. 348 с.
- Суханцева В. К. Музыка как мир человека. От идеи вселенной - к философии музыки: Моногр. К.: Факт, 2000. 176 с.
- Созанський Ю. Музична семіотика. Л. 2008,
- Соссюр Ф. Труды по языковедению. М., 1977. 305 с.
- Степанов Ю. Семиотика. М., 1971. 165 с.
- Степанов Ю. Семиотика: Антология. М., 2001. 700 с.
- Стронько Б. Музыкальный текст во времени: гармония противоречий // Київське музикознавство: Текст музичного твору: практика і теорія : [сб. статей]. К.: Київське державне вище музичне училище імені Р. М. Глієра, 2001 Вип. 7 С. 57-65.
- Раппопорт С., Семиотика и язык искусства. // Музыкальное искусство и наука, сб. ст., вып. 2, М., Музыка, 1973, с. 17-59
- Фреге Г. Сэнс и денотат // Семиотика и информатика. 1977, № 5. 68 с.
- Щоткіна К. В. Звукоряд і лад: звукові моделі культури [Електронний ресурс] / К. В. Щоткіна // Наукові записки. Том 20-21, Теорія та історія культури / Національний університет "Києво-Могилянська академія". - Режим доступа: [Http://www.library.ukma.kiev.ua/e-lib/NZ/NZV20-21_2002_culture/14_shchotkina_kv.pdf](http://www.library.ukma.kiev.ua/e-lib/NZ/NZV20-21_2002_culture/14_shchotkina_kv.pdf).
- Ярцева В.М. Большой энциклопедический словарь - М., 2000. - 682 с.

Nattiez J.-J. Musicologie generale et semiologie. P. 176-179, 1987
Riemann H. Musikalische Syntaxes / H. Riemann. - Berlin. - 1931. - S.41-42
Ruwet N. Theorie et methodes dans les etudes musicales // Musique en Jeu. 1975. I. P. 33

Допоміжна

Адамова Е. Б. Текст и стиль. М., 1988.
Аругюнова Н. Д. Прагматика // Швейцер А. Д. Социолінгвістика / Гл. ред. В. Н. Ярцева. М., 1990. С. 389–390.
Белл Р. Т. Социолінгвістика: Пер. с англ. / Под ред. А. Д. Швейцера. – М., 1980.
Воробьева О. П. Текстовые категории и фактор адресата. К., 1993.
Иванов А. В. Символ // Современная западная философия: Словарь / Сост. В. С. Малазов, В. П. Филатов. М., 1991. С. 276.
Когнитивная психология // Психология: Словарь / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. – М., 1990. – С. 163.
Кохтев Н., Розенталь Д. Слово в рекламе. – М., 1978.
Леонтьев А. А. Психолінгвістика // Аругюнова Н. Д. Прагматика / Гл. ред. В. Н. Ярцева. М., 1990. С. 404–405.
Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. М.; К., 2001.
Редактирование // Книговедение: Энциклопедический словарь. М., 1981. – С. 437.
Розенталь Д. Э., Теленкова М. А. Словарь-справочник лингвистических терминов. М., 1985.
Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність (на матеріалах сучасної газетної публіцистики): Моногр. / За ред. В. Різуна. К., 2002.
Сорокин Ю. А. Психолінгвістическіе аспекты изучения текста / Отв. ред. А. И. Новиков. М., 19
Тодоров Ц. Теории символов: Пер. с фр. Б. Наумова. М., 1998.
Москаленко В. Музичний твір як текст // Київське музикознавство : Текст музичного твору: практика і теорія : [сб.статей].К.: Київське державне вище музичне училище імені Р. М. Глієра, 2001. Вип.7. С. 3-10.
Назайкинский Е. О психологии музыкального восприятия. – М., 1972.
Питання стилю та форми в музиці : [зб. статей]. Львів: Каменяр, 2001. – Вип. 4.(Серія: Наукові збірки Львівської державної музичної академії імені М. Лисенка).
Павиленис Р. Проблема смысла. – М., 1983.
Рубан О. Про поняття «норма» та його опозиції в аналізі музичних форм // Українське музикознавство : науково-методичний збірник.К.: Міністерство культури і мистецтв України, Національна музична академія України імені П. І. Чайковського, 2004.Вип.33.С. 219–226.

Інтернет-ресурси:

Накові публікації у вільному доступі на сайті НМАУ:
Часопис: <http://knmau.com.ua/naukovi-vydannya/chasopys/>
Українське музикознавство: <http://knmau.com.ua/naukovi-vydannya/ukrayinske-muzykoznavstvo/>
Науковий вісник: <http://knmau.com.ua/naukovi-vydannya/naukovyy-visnyk/>

Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	30 годин аудиторних занять. З них 15 - лекції, 15 — практичні заняття. 60 - самостійна робота
Очікувані	Після завершення цього курсу здобувач повинен :

результати навчання	знати: основні поняття курсу музичної семіотики; парадигми трактування музичної семіотики; світоглядні особливості трактування та аналізу музичного твору; основні етапи формування уявлень про семіотику та структуралізм; сутність уявлень про семіотику різних мислителів ХХ ст.. методику структурно-семіотичного аналізу інтерпретаційних версій музичного твору. Вміти: аналізувати праці мислителів стосовно розуміння семіотики; оцінювати значення внесків мислителів у розробку проблеми даної наукової сфери; узагальнювати висновки про особливості трактування музичної семіотики; розрізняти особливості трактування семіозису, структуралізму, герменевтики творчого процесу; застосовувати на практиці структурно-семіотичний аналіз музичних творів.
Ключові слова	Наукова творчість, музична семіотика, наукова концепція, методологія структурно-семіотичного аналізу
Формат курсу	Очний
	Ведення презентацій, консультацій, дискусій, дистанційних конференцій, робота малими групами
Теми	Подано у таблиці нижче
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці курсу комбінований
Пререквізити	Ведення семінарів базується на знаннях, отриманих аспірантами в результаті вивчення попередніх навчальних дисциплін та набуття компетенцій після завершення навчання на рівні бакалавра і магістра зі спеціальності 025 Музичне мистецтво і потребують базових знань у сфері мистецтвознавства, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння сучасних проблем науки про музику і перспектив її розвитку.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, доповіді, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки), творче індивідуальне завдання, дискусії, робота з текстами, написання критичного відгуку (письмово) на обрану наукову публікацію. Робота в системі Zoom, побудова дистанційного навчання як простору прояву пізнавальних ініціатив.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, загальноживані комп'ютерні програми, проектор, підсилювачі звуку для презентацій з аудіо- і відео- матеріалами прикладами, користування кафедральною студією звукозапису.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні – 20 балів, два індивідуальні творчі завдання – по 15 балів • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Письмові і презентаційні роботи:

- Підготувати презентацію: “Семіотичні дослідження в музиці”.
- Підготувати ключові питання для дискусії на тему “Теорія музичної семіотики — магістральні шляхи розвитку”.
- Написати критичну рецензію на одну з обраних наукових статей.
- Підготувати презентацію на тему «Семіотичні аспекти музикознавства в сучасному науковому дискурсі».
- Підготувати презентацію на тему власного наукового дослідження.

Академічна доброчесність: Роботи здобувачів є виключно оригінальними дослідженнями чи міркуваннями.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються

Питання до заліку чи екзамену.

1. Поняття семіотики. Визначення її параметрів.
2. Історичні передумови виникнення семіотики як науки.
3. Актуальність проблем структуралізму у XX і XXI ст.
4. Семіозис - мистецьких явищ в давніх філософських вченнях (постарістотелівська доба).
5. Теоретико-наукові виміри вчення про знаки.
6. Філософські підходи до вивчення творчості: онтологічний, гносеологічний, метафізичний, антропологічний, соціокультурний та соціологічний, семіотичний. Їх особливості.
7. Різновиди естетично-філософських вчень про семіотику.
8. Важливість філософського та структурно-семіотичного аналізу творчості.
9. Посмодерністичні трактування семіотики..
10. Трактатування семіотики у наукових пошуках Чарлза Сендерса Пірса.
11. Сигніфікація та комунікація у функційності знакової системи Умберто Еко.
12. Європейська структуралістика Фердинанда де Сосюра.
13. Розвиток структурної лінгвістики російськими вченими Романом Якобсоном, формалістом Володимиром Проппом.
14. Дослідження діахронних та синхронних систем у науковій діяльності Юрія Лотмана. Постструктурне моделювання у праці «Структура художественного текста» Ю. Лотмана.
15. Структуралістські трактування художнього твору у дослідженнях Клода Леві-Строса.
16. Постструктуралістичні тенденції у семіології — дискурсивні формації Ролана Барта.
17. Множинності кодів Жака Дерріди.
18. Формотворення мовою людської душі (psyche) у теорії Жака Лакана.
19. Поняття дискурсу та епісистеми Мішеля Фуко.
20. Музична мова як реципієнт для семіотичних трактовок і досліджень.

21. Основні поняття у семіотиці. Типологія значень знака у семіотиці. Знак в різних розділах семіотики.
22. Музичний знак. Особливості системи музичних знаків. Системи музичних знаків та рівні їх типологізації.
23. Закони семіотики. Об'єктивні закони (синтактика). Прагматичні закони. Закони сенсу (семантика). Характеристика основних розділів семіотики: Синтактика. Семантика. Прагматика.
24. Адаптація законів семіотики до музичних текстів. Семіотика мови і літератури, об'єктом вивчення якої є прояви мови-мовлення або тексти. Знакові явища інших родів, такі як живопис, музика, архітектура, кіно, обряди, ритуали (тією мірою, якою вони є знаковими системами).
25. Паралелізм семантики мови і інших знакових систем. Системи комунікації тварин і біологічної системи зв'язку в людському організмі. Загальна семіотика як знаменник різних наук: біосеміотика, етносеміотика, лінгвосеміотика.
26. Особливості музичної семіотики. Семіотика музики як один з напрямків сучасної семіотики мистецтва, що займається вивченням проблеми семіозису музичних знаків, витоками і процесом породження значення.
27. Вчення про сутнісну природу і основні різновиди можливого семіозису в музиці.
28. Піонер застосування лінгвосеміотичних методів у музиці - композитор і теоретик П. Булез
29. Видатні теоретики музичної семіотики: М. Арановський, Б. Асафев, М. Бонфельд, А. Гуріна, Л. Зайцева, В. Медушевський.
30. Пошуки українських вчених у сфері музичної семіотики — Б. Яворський, Ю. Созанський, О. Козаренко, С. Шип.
31. Авангард сучасних дослідників семіотики в музиці: Ж.-Ж. Натъез, Н. Рюве, Г.-П. Шпрінгер.
32. Ю. Созанський та його праця "Музична семіотика".
33. Проблема генеалогічних витоків музичного семіозису, семіотична природа музики. Музичний синтаксис. Граматика музичної мови. Рівні елементів семіотичної моделі. Семантичний трикутник Фреге в музиці.
34. Система тем. Суцесивний та симультанний образи, статичний та динамічний — атрибутивні елементи тем. Рівень зв'язків теорії (моделі) музичної драматургії.
35. Кореляція тем. Граматичні значення в музиці. Система контрастів: одиничних, повна система, особливих видів. Система пересікання контрастів як інструмент цілісного аналізу. Реіфікація контрасту.
36. Рівень цілісності. Аналітичні спостереження над фортепіанними Сонатами Л. ван Бетговена. Семантика музичного тексту. Проблема полісемії в музиці. Конфлікт в музиці та його типи.
37. Історичні типи семіотичної моделі (барокова, класицистична, романтична).
38. Поняття і принципи синтагматичного аналізу. Два типи семіотичної моделі: драматургічна і мовленнєва. Музична ономапопея. Механізми аналогій.
39. Проблеми класифікації: принципи поділу і групування; побудова

класифікаційної моделі. Семіотична модель і форма музичного твору. Семантичні Субмоделі.

40. Музична семіотика в контексті мета-теорії. Розробка ізоморфної метамови та репродуктивного моделювання алгоритмів музичних текстів.

41. Методологічне значення музикознавчої метамови.

Опитування <https://forms.gle/HZPwwW3Mz5Wnbu4s6>

Схема курсу

Таблиця

Модуль 1. Поняття семіотики. Особливості її розвитку та становлення як наукової дисципліни. Музична семіотика.

1.	<p>Поняття семіотики. Визначення її параметрів. Історичні передумови виникнення семіотики як науки.</p> <p>Актуальність проблем структуралізму у ХХ і ХХІ ст. Спроба визначення семіотики, полісемантичність цієї категорії. Парадокси при описі феномена знаку, символу, коду, структури як основних складових семіотики. Означуваність — семіозис - мистецьких явищ в давніх філософських вченнях (постарістотелівська доба). Теоретико-наукові виміри вчення про знаки. Філософські підходи до вивчення творчості: онтологічний, гносеологічний, метафізичний, антропологічний, соціокультурний та соціологічний, семіотичний. Їх особливості.</p> <p><i>Семінар: Різновиди естетично-філософських вчень про семіотику. Важливість філософського та структурно-семіотичного аналізу творчості. Постмодерністичні трактування семіотики.</i></p>	<p><i>Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.</i></p>	2 тижні
2.	<p>Трактування семіотики у наукових пошуках Чарлза Сендерса Пірса.</p> <p>Особливості теорії Ч. Пірса - родоначальника семіотики як науки. Три складові прагматичної теорії (знак, об'єкт знаку та інтерпретатор). Символ у теорії Пірса. Символічний, канонічний та індексований семіозис.</p> <p><i>Семінар: Засвоєння та розвиток пірсової концепції семіотиками: Чарлзом Морісом, Томасом Себеоком, Умберто Еко. Поширення пірсової семіотики останнім на теорію культури. Сигніфікація та комунікація у функційності знакової системи Умберто Еко.</i></p>	<p><i>Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.</i></p>	2 тижні
3.	<p>Європейська структуралістика Фердинанда де Сосюра та його послідовників.</p> <p>Бінарна модель семіотики Ф. Де Сосюра та його «Курс загальної лінгвістики». Розвиток структурної лінгвістики російськими вченими Р. Якобсоном, формалістом В. Проппом.</p> <p><i>Семінар: Дослідження діахронних та синхронних систем у науковій діяльності Юрія Лотмана. Постструктурне моделювання у праці</i></p>	<p><i>Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.</i></p>	2 тижні

	«Структура художественного текста» Ю. Лотмана.		
4.	Структуралістські трактування художнього твору у дослідженнях Клода Леві-Строса та його послідовників. Семіотично-структуралістські пошуки К.Леві-Строса. Ментальні структури. “Міфології”, “Антропологічне вивчення міфу”, “Подвиг Асдіваля”. Семінар: Множинності кодів Жака Дерріди, формотворення мовою людської душі (psyche) у Жака Лакана, поняття дискурсу та епісистеми Мішеля Фуко.	Лекція – 1 год, Семінар – 1 год, самостійна робота 4 год.	2 тижні
5.	Постструктуралістичні тенденції у семіології — дискурсивні формації Ролана Барта. Ролан Барт у своїх працях “Міфології”, “Уява знака”, “Структуралізм як діяльність”, “Про Расіна”. Семіологія та семіологія структурування Р.Барта. Семінар: Теоретичні постулати інтерпретаційної семіотики у книзі “С/З” (дослідження твору О.де Бальзака “Сарразін”).	Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.	2 тижні
Модуль 2. Теорія семіотики як наукової галузі			
1.	Семіотика як наука. Поняття семіотики. Розвиток уявлень про знаки і мови. Семінар: Музична мова як реципієнт для семіотичних трактовок і досліджень.	Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.	2 тижні
2.	Основні поняття семіотики. Типологія значень знака у семіотиці. Знак в різних розділах семіотики. Музичний знак. Особливості системи музичних знаків. Семінар: Системи музичних знаків та рівні їх типологізації.	Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.	2 тижні
3.	Закони семіотики. Об’єктивні закони (синтактика). Прагматичні закони. Закони сенсу (семантика). Характеристика основних розділів семіотики: Синтактика. Семантика. Прагматика. Семінар: Адаптація законів семіотики до музичних текстів.	Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.	2 тижні
4.	Особливості вербальної комунікації та роль у ній семіотики, синтактики, семантики, прагматики. Семінар: Три групи в якості об’єкта вивчення семіотики: 1) семіотика мови і літератури, об’єктом вивчення якої є прояви мови-мовлення або тексти; 2) знакові явища інших родів: як живопис, музика, архітектура, кіно, обряди, ритуали (тією мірою, якою вони є знаковими системами); 3) системи комунікації тварин і біологічної системи зв’язку в людському організмі.	Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.	2 тижні
5.	Паралелізм семантики мови і інших знакових систем Загальна семіотика як знаменник різних наук:	Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна	2 тижні

	біосеміотика, етносеміотика, лінгвосеміотика і т. д. Три основних аспекти вивчення знака і знакової системи: 1) синтактика (або синтаксис); 2) семантика 3) прагматика. <i>Семінар: Частина трівіуму trivium - гуманітарних наук у відповідності частинам семіотики: граматики - синтактиці, логіка - семантиці, риторика - прагматиці.</i>	<i>робота 4 год.</i>	
Модуль 3. Основи музичної семіотики			
1.	Особливості музичної семіотики. Семіотика музики як один з напрямків сучасної семіотики мистецтва, що займається вивченням проблеми семіозису музичних знаків, витоків і процесом породження значення. Вчення про сутнісну природу і основні різновиди можливого семіозису в музиці. <i>Семінар: Піонер застосування лінгвосеміотичних методів у музиці - композитор і теоретик П. Булез, який присвятив спеціальну роботу вивченню ритму у "Весні священній" І. Стравінського. Видатні теоретики музичної семіотики: М. Арановський, Б. Асаф'єв, М. Бонфельд, А. Гуріна, Л. Зайцева, О. Козаренко, К. Леві-Строс, В. Медушевський, Ж.-Ж. Нат'єз, Н. Рюве, С. Шип, Г.-П. Шпрінгер, Б. Яворський та ін.</i>	<i>Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.</i>	2 тижні
2.	Музична семіотика як новий напрямок семіотичних досліджень в науковій діяльності Ю. Созанського. Синтаксис. Ю. Созанський та його праця "Музична семіотика". Проблема генеалогічних витоків музичного семіозису, семіотична природа музики. Музичний синтаксис. Граматики музичної мови. Рівні елементів семіотичної моделі. Семантичний трикутник Фреге в музиці. <i>Семінар: Система тем. Суцесивний та симультанний образи, статичний та динамічний — атрибутивні елементи тем за Ю. Созанським.</i>	<i>Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.</i>	2 тижні
3.	Рівень зв'язків теорії (моделі) музичної драматургії. Кореляція тем. Граматичні значення в музиці. Система контрастів: одиничних, повна система, особливих видів. Система пересікання контрастів як інструмент цілісного аналізу. Реіфікація контрасту. Рівень цілісності. <i>Семінар: Аналітичні спостереження над фортепіанними Сонатами Л. ван Бетговена.</i>	<i>Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.</i>	2 тижні
4	Семантика музичного тексту. Проблема полісемії в музиці. Конфлікт в музиці та його типи. Історичні типи семіотичної моделі (барокова, класицистична, романтична). Поняття і принципи синтагматичного аналізу. Деформаційні процеси в музиці. Драматизація і	<i>Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.</i>	2 тижні

	<p>дедраматизація. Жанрові стилі. Два типи семіотичної моделі: драматургічна і мовленнєва. Музична ономаіопея. Механізми аналогій.</p> <p><i>Семінар: Теорія асоціацій через жанр на прикладі Ноктюрнів або Мазурок Ф.Шопена.</i></p>		
5	<p>Типологія.</p> <p>Релевантні процеси в музиці та самокомпонування. Проблеми класифікації: принципи поділу і групування; побудова класифікаційної моделі. Семіотична модель і форма музичного твору. Семантичні Субмоделі. Музична семіотика в контексті мета-теорії. Розробка ізоморфної метамови та репродуктивного моделювання алгоритмів музичних текстів. Методологічне значення музикознавчої метамови.</p> <p><i>Семінар: Сучасні вітчизняні наукові пошуки в царині музичної семіотики (на прикладі праць О. Капічіної, І. П'ятницької-Познякової, О. Войтенко, К. Щоткіної)</i></p>	<p><i>Лекція – 1 год, Практичні з. – 1 год, самостійна робота 4 год.</i></p>	2 тижні